

הכנסת האחת-עשרה

מושב שני

נוסח לא מתוקן

פרוטוקול מס' 207

מישיבת ועדת הכספים

יום ב', כ"ז בחשוון התשמ"ו-11.11.85, שעה 10.00

נ כ ח ר :

חברי הוועדה:

- א. שפירא - היו"ר
- א. אבוחצירא
- ז. אמיר
- נ. ארד
- י. ארידור
- י. ארצי
- מ. בר-און
- א. ויינשטיין
- א. ורדיגר
- י. כהן
- י. מצא
- ע. סולודר
- ע. עלי
- ש. עמר
- ד. פנחסי
- י. צבן
- ח. רמון
- מ. שטרית
- ג. שפט
- ד. חיכון

- א. קרשנר - מזכיר הוועדה
- א. דמביץ - היועץ המשפטי לוועדה
- ס. אלחנני - יועצת כלכלית
- מ. איזנברג - קצרנית

מוזמנים:

- מ. ברקת - מנהל המכס ומע"מ
 - מ. עמיר
 - י. פפושדו
 - ד. פדרמן
 - ר. וייס
 - י. ברקאי
 - א. שמאי
 - פ. גרוניך
- התאחדות המלונאים -
- התאחדות התעשיינים -
- סגן נשיא עולמי של "מוטופיקצו" -
- אסוסיאטן אוף אמריקה" -

(נתקבל ביום 18.11.85)

התאחדות חברות הסרטים	-	{	א. מנוסביץ
			י. לייבוביץ
חברת וורנר (ישראל)	-		א. גלעד
לשכת המסחר	-		י. שוסטק
מטרד המשפטים	-		ת. הקר
הממונה על הכנסות המדינה	-		י. ברוך
מטרד האוצר	-	{	י. ארד
			מ. שגיא
			ש. פרוש

סדר-היום: חוק היטל על שירותים מיובאים (הוראות שעה) (תיקון מס' 2
והארכת תוקף), התשמ"ו-1985

תקנות עידוד החסכון (שינוי מועדי סיום תכניות חסכון שונות)
(מס' 2), התשמ"ו-1985

צו תעריף המכס והפטור (החלפת התוספת) (תיקון מס' 12), התשמ"ה-
1985

צו מס קניה על טובין (תיקון מס' 66), התשמ"ה-1985

מלא-מקום היו"ר י. ארידור:

אני פותח את הישיבה.

אני מקדם בברכה חברי משלחת חברות הסרטים, המבקשים להביא לפנינו
הערותיהם והסגותיהם לחוק היטל על שירותים מיובאים (הוראת שעה) (תיקון מס' 2
והארכת תוקף), התשמ"ו-1985.

א. מנוסביץ:

אדוני היושב ראש, מר פרידריך גרוניק, שהוא סגן נשיא עולמי
של "מושונפיקצ'ר אסושיאטן אוף אמריקה", מבקש לומר דבריו בשפה האנגלית.

היו"ר י. ארידור:

בהסכמת הוועדה אני רוצה לאפשר לאורך להביע דעתו בשפה האנגלית.

י. צבן:

האם יש תקדים?

היו"ר י. ארידור:

אינני יודע אם יש תקדים, אבל כאשר באים נציגים שלנו לסנטורים
אמריקאים, מקבלים אותם יפה.

נקודות עיקריות

מדברי מר פרדריך ס. גרוניך, סגן הנשיא
העולמי של חברות הסרטים האמריקאיות

1. מטרת החוק והתיקון לו הנה להטיל את ההיטל על אזרחי ישראל, כדי שהייבוא יהיה יותר יקר ושער המטבע יהיה גבוה יותר, אך במקרה של חברות הסרטים הזרות, הן שישאו בהיטל זה ולא הצד הישראלי.
2. הכספים המוצאים מהמדינה על-ידי חברות הסרטים מהווים פחות מ-10% מהכספים המתקבלים מהפצת הסרטים שלהן בארץ; כספים אלה אינם רווח אלא תקבול שעיקרו בא לכסות את ההוצאות במטבע חוץ שמוציאות החברות לשם המצאת הסרטים לשוק הישראלי, כגון: הפקת עותקים לשוק הישראלי, תשלום זכויות, תרגום, הפקה וכו'.
3. החברות מביאות את הסרטים לארץ על חשבונן הן בלבד, והם נשארים רכושן במשך הרבה שנים בהשקעה אשר ערכה הכספי גדול פי כמה מהכספים המוצאים על-ידן מהארץ במשך תקופה נתונה.
4. אי אפשר לנתק את נושא הוצאת הכספים על-ידי החברות מנושא הכנסתם של כספים במטבע חוץ על-ידן לצורך הפקת סרטים בארץ, והתשומה נטו לכלכלת הארץ מבחינת מטבע חוץ הינה חיובית. כלומר, יותר כספים במטבע חוץ מובאים ארצה מאשר מוצאים.
5. יחסי המסחר בין ישראל וארצות-הברית אינם נשארים בתחום המצומצם של שתי המדינות והם בעלי השפעה על מה שמתרחש בכל המזרח התיכון. במקרה של חברות האמריקאיות זה יביא לידי מחאה רשמית לפני ממשלת ארצות-הברית במסגרת ההסדרים הקיימים. הן תיאלצנה לעשות זאת כדי להמנע מהפעלת אותם אמצעים על-ידי מדינות אחרות, וביניהן מדינות ערב, כדי להראות שאינן הן מפלות לטובה את ישראל, והתוצאה תהיה הסלמה במערכת מעבר לסכומים שמדובר בהם. אין ספק שכל הפרעה למערכת המסחרית בין ישראל וארצות-הברית תקבל משמעות פוליטית בכל האזור.
6. מר גרוניך סבור שעדיף להגיע להסדר מרצון בין חברות הסרטים לבין מדינת ישראל, מאשר לכפות עליהן הסדר על-ידי חוק, וחברות הסרטים מוכנות מצדן להפגש עם כל נציגות של הממשלה או של ועדת הכספים כדי להסדיר בעייה זו.

א. מנוסביץ:

אני הייתי רוצה להוסיף על דבריו של מר גרוניך. הצגתי בפני כבוד חברי הוועדה הנכבדים תזכיר שבא להביא לידי בטוי אותם דברים שחשבנו שמן הראוי שיהיו לנגד עיניכם.

מר גרוניך בא להוסיף ולהדגיש, שמדינת ישראל היא נקודה רגישה מאד אצל חברות הסרטים האמריקאיות, במיוחד בגלל האספקט של הנקודה היהודית, שתעטייה זו מודעת לה.

מר גרוניך עצמו הוא אחד מאלה שבאו לישראל בימי מלחמת השחרור, הוא פרד האריס הידוע. ובגלל המעמד הגבוה המיוחד שלו בתעשייה הזו, יש לו רגישות לעניין. מבחינה זו הוא חרד למה שעומד לקרות בארץ. מכירנו שהוא

יודע את רוח הדברים בעולם.

רבותי, זה המקרה היחיד שלמעשה המס אינו מוטל על האזרחים, על הישראלים. ואינני מבין מה קורה. זה בעצם קנס על חברה זרה, לא על הישראלים.

מ. בר-און:

כי לא יעלו את מחירי הכרטיסים?

א. מנוסביץ:

אי אפשר להעלות, כי יתחילו לצעוק: אינדקס, וזה לא יגיע לחברות האמריקאיות, הן משאירות בארץ למעלה מ-90% מהכספים לעובדים הישראלים, לכל המערכת של התרגום ובתי-הקולנוע. על 9% ברוטו שנותרים להטיל מס גלובלי ברוטו של 15%, דבר כזה אין בטום מקום בעולם.

ח. רמון:

חוק זה בא להשוות את שער המטבע למה שהוא באמת. הכוונה היא שלא יהיה דולר במחיר של 1500 שקלים. אותו דבר חל על סוכני הנסיעות, שגם הם עובדים ומרוויחים בשקלים. החוק אומר, שאין יותר דולר ירוק ב-1500 שקלים. כל דולר, לא חשוב מי קונה אותו, זה השער האמתי שלו.

א. מנוסביץ:

חברות התופעה מקבלות דולרים, והישראלי שקונה כרטיס הוא המטלם את ההיטל, לא חברת התעופה. כאן זה המקרה היחיד - ואני מוכן לשבת עם כל חבר ועדת הכספים ולהוכיח לו שאין מקרה אחר - שבו ההיטל מוטל על נוחן השירות. אם היית אומר, שחברת התעופה, או המלוך בלונדון או נוחן שירות הקרקע, מטלם את ההיטל, הייתי מרים את ידי, אבל אלה מקבלים את הדולרים הירוקים.

ח. רמון:

אם היה פיחות פורמלי, והשער היה 1750, לא הייתם באים בתביעה?

א. מנוסביץ:

לא.

ח. רמון:

זה בדיוק העניין. היה במדינה פיחות לא-פורמלי, כך החליטה המדינה מטעמים שונים, ולכן כל מי שרוצה להוציא דולרים מהמדינה - לא חשוב מיהו - צריך להוציאם בשער כזה. זו הכוונה של המחוקק.

א. מנוסביץ:

עם כל הכבוד, כאשר אתה מייקר את הדולרים לכל גורם אחר במסק, אתה יוצר מצב שהדולרים יקרים יותר גם בקנייה וגם במכירה. אם תאמר שיש שער מכירה ושער קנייה כשביניהם פער של 15%, אני ארים ידי.

ח. רמון:

מה שאתה ממיר אתה מקבל לפי שער של 1500 שקל הדולר. אנחנו מדברים על החלק של הרווח.

א. מנוסביץ:

אין פה רווח. זה איננו רווח.

ח. רמון:

אם אתה משקיע במדינה 10,000 דולר, ואתה מוציא אותם, אתה מוציא

בטער היציג. הבעייה היא לגבי ההפרטים.

א. מנוסביץ:

הסרט "חלף עם הרוח" במצא במדינת ישראל 40 שנה. אני לא מוציא את ההשקעה שלי. אני תמיד מושקע.

ד. תיכון:

אני רוצה לדעת מה היקף הבעייה?

היו"ר י. ארידור:

כמה מאות אלפי דולרים.

מ. בר-און:

300,000 דולר הכנסה לאוצר.

היו"ר י. ארידור:

אני מודה לחברי משלחות חברות הסרטים.

תקנות עידוד החסכון (שינוי מועדי סיום תכניות חסכון שונות) (מס' 2),
החשמ"ו-1985

(מכתב שר האוצר (ללא תאריך)

היו"ר י. ארידור:

אנו עוברים לנושא הבא בסדר-היום:

תקנות עידוד החסכון (שינוי מועדי סיום תכניות חסכון שונות) (מס' 2), החשמ"ו-1985.

במכתבו של שר האוצר נאמר:

"עקב טעות אצל חלק מהבנקים המפעילים את תכניות החסכון המפורטות להן, התקבלו חוסכים חדשים לתכניות לאחר מועד הסיכום ביום 31.12.84. מוצע לתקן את התקנות להלן כך, שמועד הסיום להצטרפות לתכנית יהיה 30 באפריל 1985. כך תוכסר הצטרפותם לתכנית של אלה שהצטרפו אליה אחרי המועד שנקבע. ותכניות החסכון הן: "רב תכליתי" או "נעורים"; "לכל צמוד", "גמיש" או "2000"; "לבטחון" או "תמורה כפולה"; "ברירת ריבית"; "צמוד יור"; "לחיילים".

אני מבין שאין התנגדות לאשר תקנות אלו.

הוחלט לאשר תקנות עידוד החסכון (שינוי מועדי סיום תכניות חסכון

שונות) (מס' 2) לגבי התכניות:

1. "רב תכליתי" או "נעורים"
2. "לכל צמוד", "גמיש" או "2000"
3. "לבטחון" או "תמורה כפולה"
4. "ברירת ריבית"
5. "צמוד יור"
6. "לחיילים"

חוק היטל על שירותים מיובאים (הוראות שעה) (תיקון מס' 2 והארכת תוקף),
החשמ"ו-1985

היו"ר י. ארידור:

אנו עוברים לנושא הבא:

חוק היטל על שירותים מיובאים (הוראות שעה) (תיקון מס' 2 והארכת תוקף), החשמ"ו-1985 - סעיף 13.

בסעיף 13 יש הוראה, שאם מיטהו השקיע בחו"ל ותוך השנה שהחוק בחוקף מחזיר את ההשקעה, הוא מקבל חזרה את ה-15%. על כך נשאלה שאלה: מה משנה לענין החזרת ההיטל תאריך סיומו של החוק? אם הוא השקיע למטרות ייצוא והוא מחזיר את הכסף לאחר סיומו של החוק, למה שלא יחזירו לו את ההיטל? ואני הקשיתי: נניח שעושים, האחדת שערים ולא עושים פחות רשמי, מדוע צריך להחזיר לו פעמיים, פעם לפי השער שלאחר האחדת השערים ופעם ההיטל שהוא שילם? למעשה לא מגיע לו פעמיים.

אם אתם טוענים שבגלל פחות מסוג מסויים יהיה צריך להחזיר ובעקבות פחות פורמלי לא יהיה צריך להחזיר, צריך לכתוב זאת בחוק. אני מסכים שאי-אפשר לכתוב בחוק פחות, אבל אפשר לכתוב: שער אפקטיבי.

על כך היתה הצעה של חבר-הכנסת ויינשטיין, ששר האוצר יתקין תקנות. הטענה שלי היתה, שתקנות אפשר להתקין לצרכי ביצוע אבל לא לעצם קיומה של הזכות. צריך אפוא למצוא ניסוח שלפיו הזכות הזאת קיימת. לפי התקנות המונחות על שולחננו, הדבר נתון לטיקול דעתו של שר האוצר. ירצה - יחזיר, ירצה - לא יחזיר. אני טוען שזה פוגע לא רק מבחינה כלכלית, זאת אומרת שאין בסחון בהחזרת ההיטל, אלא זה פוגע ביסודות הקונסטיטוציוניים של משרד המסים.

ד. תיכון:

איך אתה מציע לנסח זאת?

היו"ר י. ארידור:

אני הצעתי שזה ינוסח לפי ההפרשים בשער. אם יהיה טיפול מסוג מסויים בשער במהלך השנה של קיום החוק, ממילא יהיה צורך לתקן את החוק. אבל נניח שיעשו האחדת שערים, גם אז לא יצטרכו להחזיר את הכסף. אבל אם יעשו פחות שהוא פחות אפקטיבי, כן יצטרכו להחזיר. לכן כמו שעומדים לתקן את החוק היום, כך נצטרך לתקן את החוק אחר-כך.

מ. בר-און:

מדובר על החזר רק כאשר מלוא ההשקעה מוחזרת?

היו"ר י. ארידור:

מדובר על החלק שהוא מחזיר. עליו הוא חייב לקבל את ההיטל חזרה, אלא אם יעשו פחות פורמלי.

אני לא הצעתי נוסח, אבל אני רואה לפני נוסח שהוצע על-ידי מר דמביץ וגב' פנחסוביץ.

א. דמביץ:

חזרנו בנו מהנוסח הזה.

היו"ר י. ארידור:

אינני יכול לקבל שחבות החזר המס תהיה תלויה בתקנות, ומהנוסח שלפנינו יוצא, שחבות החזר המס היא בתקנות. נכון שמבחינה חוקית

אנחנו מכירים שמגיע לך החזר ההיטל, אבל ההחזר יהיה לפי תקנות, ואם נרצה נביא תקנות. זה פוגע גם במטרה הכלכלית - כי ההסקעה נעשתה לצרכי ייצוא - וגם בבסיס הקונסטיטוציוני, כי איננו יכולים לקבוע עצם חבות ההחזר בתקנות.

הנוסח שהוגש היום אינו עונה על הבעייה. כך תימצתתי חילוקי הדיעות

שיטנים.

א. דמביץ:

הגישה של הסעיף כפי שמנוסח פה אומרת, שכל ההחזר הזה לא יתקיים אלא בתקופת תחולתו של החוק הזה. אבל נוסף סעיף קטן ד' ונאמר, שפכל זאת. יכול שר האוצר, באישור ועדת הכספים, לקבוע כללפים שלפיהם יוחזר ההיטל. ואני שואל: מה היה קורה מבחינת המינהל ומבחינת העקרון, אילו היה כתוב הסעיף העיקרי בלי המלים "בתקופת תחולתו של חוק זה" והכללים יבואו לאפשר את הסיוג, את ההגבלות, באישור ועדת הכספים של הכנסת אחר-כך? נדמה לי שמבחינת הנוסח הנמצא פה, הדבר תלוי מבחינה ניסוחית במחיקת 5 מלים. כלומר, במקום תקנות יבוא החוק ויאמר: החזר תמיד, אלא אם ועדת הכספים - - - אמנם מבחינה עקרונית, אדוני היושב ראש, איך הבדל גדול בין זה ובין זה - - -

מ. בר-און:

מדוע לא נקבע את הכלל בחוק והיוצאים מן הכלל ייקבעו בתקנות?

היו"ר י. ארידור:

באישור ועדת הכספים.

מ. שטרית:

אני חושב שאפשר להכניס תיקון קל בנוסח הקיים בסעיף 13(4). במקום שכתוב "שר האוצר רשאי", הייתי מציע לכתוב: שר האוצר, באישור ועדת הכספים, יקבע.

היו"ר י. ארידור:

זה אינו עונה על הבעייה. מה שאתה מציע אומר, ששר האוצר יכול לקבוע לחזיר רק 1% במקום 15%. וזאת הוא יכול לעשות בלי אישור ועדת הכספים, כי הוא יבוא לוועדת הכספים ויגיד: אני מציע להחזיר 1%, אתם אינם רוצים לאשר, יהיה אפס החזר.

מה שאומר מר דמביץ, זה דבר אחר. אנחנו קובעים בחוק שמחזירים 15%, יבוא שר האוצר ויבקש להחזיר 10%, אם הוא יוכיח שצריך להחזיר 10%, נאשר 10%, ואם לא - לא נאשר.

ד. תיכון:

אני מבקש לדעת - - -

היו"ר י. ארידור:

אני מברך את חבר-הכנסת דן תיכון עם שובו מחוץ-לארץ.

ד. תיכון:

אני מבקש לדעת, האם יש לאוצר התנגדות עקרונית לתיקון של חבר-הכנסת ארידור? למעשה למחצית התיקון האוצר מסכים, כי הוא אומר, שאם הכסף יוחזר לארץ תוך שנה, יוחזר ההיטל.

י. ברון:

אני חולק על מה שאמר היושב ראש, חבר-הכנסת ארידור, שהוא גרם לצרות האלה. את הצרות האלה אני גרמתי. בהצעה שקבלנו מבנק ישראל לא היה מדובר בכלל על החזר ההיטל. היה מדובר שמטילים היטל של 15% על הכל, גם על השקעות בחו"ל. באתי אני ואמרתי: מה קורה למי ששילם את ההיטף בתקופת החוק וחוזיר את ההשקעה בתקופת החוק? ומהי תקופת החוק? זו התקופה שבה יהיה קיים החוק, אם הסיבות לקיומו של החוק יתקיימו. אם לא יתקיימו, ההיטל שולם, אין צורך להחזיר אותו. אבל אם הסיבות לקיומו של החוק יתקיימו, נבקש להאריך את החוק. אי אפשר לעשות את החוק חוק קבע. אמרתי: אם התנאים יסתנו נבוא ונבקש לתקן את החוק לפני מרס 1987. התנאים יכתיבו מה יקרה. ואז שר האוצר יתייחס לזה. והתנאים הם לא רק פחות, יכול להיות פחות חד-פעמי, יכול להיות פחות זוחל, יכול להיות פחות אפקטיבי, יכול להיות פחות סכני - האחדת שערים. הסיבות לחוק זה הן גם פיסקליות וגם הפחתת הוצאות מטבע חוץ מהארץ.

לכן אני אומר, שדה-פקטו יכולנו לבוא בלי הנושא של החזר ההיטל, ונדמה לי שאיט לא היה מעיר לנו, כי זה לא קיים בשום סעיף אחר.

ד. תיכון:

אתה רכסת דולרים מההקצבה, כמה זמן זה מוגבל?

י. ברון:

שם זה לא מוגבל.

ד. תיכון:

יש כאלה שיש להם 3000 דולר עוד מהתקופה שמותר היה להחזיק 3000 דולר.

י. ברון:

זה היה 1000 דולר.

אנחנו איננו יכולים לצפות מראש מה יהיו התנאים.

מה שאמר מר דמביץ זו אותה גברת בשינוי אדרת. אני אומר: תאמינו לממשלה שאנחנו אנשים הגונים ונחזיר, אם יהיה צורך להחזיר; ומר דמביץ אומר: תאמינו לוועדת הכספים.

מ. בר-און:

זה נראה יותר אסתתי.

י. ברון:

אם נכלול בחוק קביעה שהחזר הוא לעולם ועד, בלי הגבלה של זמן - - -

ד. תיכון:

לגבי השקעות שנעשו בתקופה מוגבלת?

י. ברון:

רק אם שולם ההיטל.

איפה הבעייה שלנו? ההיטל שולם בינואר-מרס, והחוק קיים עד מרס

1977, מישהו יבוא ב-1997 ויבקש החזר ההיטל. בגלל מקרה בודד נצטרך לבוא לוועדת הכספים. זו הבעייה - יש תקופת החזר, ומה קורה הלאה? או שנצטרך להאריך את החוק או שנצטרך להגיד מה קורה. אפשר להגיד: לא רוצים להביא תקנות, כי לא מגיע, או שמביאים תקנות, שמגיע רק חצי ההיטל. אז יאיה כל ההליך הסכני, אבל זה יהיה מוגבל. אחרת יקרה מה שאמר חבר-הכנסת תיכון: מישהו חזר מחו"ל, יציג את הקבלות מהתקופה שהיה מותר להוציא 3000 דולר. וזה יהיה דבר פרוץ.

מה שאנחנו מבקשים הוא: תנו לנו משהו שנוכל לרשום ביומן, שנצטרך להגיד מה יקרה בסוף תקופת החוק. זה רק ענין של תועלת מבחינת ההליכים הטכניים.

ד. תיכון:

מר ברוך הולך לקיצוניות ושאל: מה יקרה אם מישהו יבוא ב-1997? מתכן החאלה אני יכול להבין שאם נגביל החזר ההיטל ל-5-7 שנים, הוא יהיה מרוצה, כי הוא אומר: אם יבוא מישהו בעוד 10 שנים, זו תהיה הגזמה. אבל אם אנו מגבילים תקופת החזר ההיטל לשנה ומוסרים זאת לשיקול דעתו של שר האוצר, מי שיבוא ויבקש החזר ההיטל תוך שנה ויום, לא יקבל ויהיה מופלה לרעה. לכן אני מציע שנמצא דרך ביניים.

מ. שטרית:

אילו היינו קובעים בחוק שהדבר אינו מוגבל והוא נתון בידי שר האוצר, באישור ועדת הכספים - - -

(היושב ראש: א.י. שפירא)

ע. סולודר:

אדוני היושב ראש, אני מבקשת רשות הדיבור להצעה לסדר היום, כי אני חייבת לעזוב בשעה 12.00 לישיבת ועדת הפנים.

י. ארידור:

כיוון שהיתה משלחת, לא פתחנו את הישיבה בהצעות לסדר-היום.

ד. תיכון:

הצעות לסדר-היום הן החלק הראשון בכל ישיבה.

היו"ר א. שפירא:

מדוע לא נהגו כך הבקר?

י. מצא:

כי היתה משלחת.

י. ברוך:

אדוני היושב ראש, אנחנו דנים על סעיף 13 לחוק ההיטל על שירותים מיובאים שענינו החזר ההיטל על השקעה בחו"ל, והשאלה השנויה במחלוקת היא: האם יוחזר ההיטל על פי החוק, או שזה יהיה בסמכות שר האוצר, באישור ועדת הכספים, מה יקרה אחרי תום תקופת החוק.

הובאו היום לפני הוועדה שתי אלטרנטיבות. בשתיהן נאמר שההיטל יוחזר. אחת אומרת שההיטל יוחזר רק אם הכסף הוחזר ארצה בתוך תקופת החוק, ושר האוצר יבוא בתום תקופת החוק ויאמר: הואיל ותוקפו של החוק פג, צריך להחזיר או לא צריך להחזיר בכלל, או צריך להחזיר חלק, וועדת הכספים תצטרך לדון; והאלטרנטיבה השנייה, שמציע מר דמביץ: לא נכתוב שהחזר הוא בתוך תקופת החוק, אלא זה יהיה פתוח, מחזירים אבל שר האוצר רשאי לבוא ולבקש מועדת הכספים שלא להחזיר.

איפה הצעת מר דמביץ אינה אלגנטית בעיניי? כאשר אתה קובע בחוק:

זה ההיטל, זה אתה צריך לשלם וזה המועד שאתה יכול לקבל את ההיטל חזרה, זה דבר אחד. כאשר אתה קובע בחוק שההיטל יוחזר, אבל שר האוצר יכול לקבוע בתקנות, באישור ועדת הכספים, שלא יוחזר, זה דבר אחר, והוא אינו אסתתי.

א. דמביץ:

אני מבין את עמדתך.

מ. שטריח:

אני לא הצעתי שיהיה כתוב בחוק, שמחזירים את ההיטל ושר האוצר רשאי להחקיף תקנות. אינני רוצה שתובאנה תקנות שמחזירים 1%. אני מציע ששר האוצר יקבע באישורה של ועדת הכספים כללים להחזר ההיטל כולו או מקצתו. זה נראה בעיני. לזה אני מסכים.

ד. תיכון:

שר האוצר יכול להביא תקנות על החזר 1% או 2%.

א. דמביץ:

ואם הוא יביא תקנות על החזר 1%?

מ. שטריח:

אני יכול לשנות.

א. דמביץ:

לא, אינך יכול לשנות. אתה יכול לאשר או שלא לאשר.

מ. שטריח:

אני מציע שייאמר, שכאשר שר האוצר מביא תקנות על החזר ההיטל, הוא אינו יכול להביא תקנות על החזר של 1%.

מ. בר-און:

אני רוצה לצדד בעמדה של מר ברוך מהסיבה הבאה: בפועל או שהחוק יוארך, ואז גם הקלה זו תוארך, או שהחוק ישונה. למעשה לא צפויות תקנות, צפויה חקיקה ראשית. אלא מה? השאלה מה אתה אומר ליהודי שצפוי לז' אתה אומר לו: שנה נחזיר, אם יהיו שנויים נדאג לכך, אבל אין חשש שחיינה תקנות, חמיד תהיה חקיקה ראשית. מבחינת האזרח הגישה הזאת יותר צודקת, כי העניין סגור ובפועל תבוא חקיקה ראשית.

ד. תיכון:

סעיף זה הוצבע?

י. ברוך:

פרט לסעיף זה הוצבעו כל סעיפי החוק.

ד. תיכון:

הושמעה הסתייגות מהטלת ההיטל על השקעות בחו"ל?

קריאה:

לא.

ד. תיכון:

אני מסתייג מהטלת היטל על השקעות בחו"ל.

י. כהן:

אני מבין את הבעייה, ונדמה לי שהפחרון קיים. אדם הוציא כסף לצורך השקעה בחו"ל ושילם 15%. בתוך שנה החזיר את ההשקעה. אנו רוצים להבטיח שיקבל החזר ההיטל. השאלה היא, מה יקרה אחרי תום תקופת החוק? לא יתכן שזכות זו תישמר 3-5 שנים ויתחשבנו אתו.

ד. תיכון:

למה מטילים עליו את ההיטל?

י. כהן:

לא רוצים שיוציא את הכסף.

ד. תיכון:

המפקח על המטבע יכול להגביל.

י. ברוך:

זה ענין של מחיר ריאלי של הכסף.

י. כהן:

אם היינו אומרים שמחזירים את ההיטל כולו או חלקו תוך הגבלת זמן, זה היה בסדר, אחרת הענין פרוץ. כל נסיון של הגבלה לגבי תקופת החוק, פותר את הענין.

י. ברוך:

כאשר נבטל את החוק, נגיד מה יקרה.

י. כהן:

איך אנו מבטיחים שהאוצר יהיה חייב להחזיר תוך שנה?

י. ברוך:

זה נאמר בחוק.

מ. בר-און:

השאלה היא, מה יהיה יום אחרי זה? לא יכול להיות ואקום.

ד. תיכון:

זה בטל מאליו.

היו"ר א. שפירא:

הויכוח על השאלה, האם הדבר ייקבע בחוק או לא, נסתיים, ואנחנו יכולים לעבור להצבעה.

קריאה:

מה הן ההצעות?

א. דמביץ:

אני חושב שההגדרה הנכונה, אם רואים את שתי החלופות ואין רוצים להכנס לפרטים טכניים אחרים היא: הנוסח שאוצר מביא אומר: אני מקשה עכשו ונותן פתח להקל. הנוסח שאני מציע - ואינני נותן המלצה של 100% - אומר: אני מקל עכשו ונותן פתח להקשות. ועל כך אומר חבר-הכנסת בר-און במידה רבה של צדק: תן לו עכשו את הקושי ותקל עליו אחר-כך, זה יותר הגיוני מאשר להקל עליו עכשו ולהקשות עליו אחר-כך. אם הבחירה עומדת בין שתי החלופות הללו - ואני מביר במגלה של שתייהן - הוועדה תבחר באחת מהן.

י. ארידור:

אני מקבל את הצעת מר דמביץ בתור שטרה טאינה פותרת את כל הבעיות, אבל לא מצאנו טובה יותר.

י. ברוך:

האם אתה רואה לפניך חוק שכתוב בו: א. ההיטל יוחזר בעת שכתוב שיוחזר. ב. שר האוצר, באישור ועדת הכספים, רשאי לבטל זכות זו?

י. ארידור:

לי לא איכפת שיהיה כתוב שההיטל יוחזר בתקופה של חמש שנים. לא איכפת לי לקבוע תקופה ארוכה שבה 95% מהבעיות ייפתרו, תקופה של חמש

שנים, לא פחות מזה, ויכול להיות 7-8 שנים. אבל שר האוצר יכול להחקיף תקנות שבהן ישנה התנאים הקשורים בהחזר.

י. ברוך:

מהותית?

י. ארידור:

אם תעודד אותי יותר, אני אגיד שעמדתי היא, שצריך להחזיר את ההיטל בלי תנאים. בעד חוקים שאני מתנגד להם אינני מצביע. אבל אני מנסה ליצור בהם הגיון פנימי. כך אני רואה את תפקידי.

מה שהציע מר דמביץ אינו כליל השלימות, אבל בין שחי האלטרנטיבות שמציעים לנו, היא עדיפה. ההצעה של האוצר אומרת: שר האוצר יתקיף תקנות בענין תנאי החזר. אתה אינך זכאי להחזר, אבל שר האוצר יתקיף תקנות. נניח ששר האוצר לא יתקיף תקנות, או יתקיף תקנה על החזר של 1%, אם ועדת הכספים לא תרצה בזה, לא יחזירו ולא כלום.

לעומת זה אם אנחנו אומרים: חוך 5-8 שנים יוחזר ההיטל ושר האוצר רשאי להתקיף תקנות, אז יש לי הגנה כפולה, כי לא רק שר האוצר, אלא גם ועדת הכספים בתמונה.

אני מסכים שמבחינה קונסטרוקטיבית, מה שמציע מר דמביץ אינו עונה.

י. ברוך:

מבחינה קונסטרוקטיבית, - - -

י. ארידור:

נחכה עם החוק עד שהמפסטינים יפתרו את הבעיה. ואם מר ברוך ילחץ, אני יכול לומר, שנזמין את היועץ המשפטי לממשלה ונשמע את דעתו. אני רוצה לעזור להעברת החוק, הגם שאינו מקובל עלי, במליאת הכנסת מחר. במקום ללכת לפירה סבירה אומרים לי: זה עקרון. אני מציע לוותר ולקבל את הפטרה של מר דמביץ, שלמעשה נותנת לאוצר מה שהוא רוצה, כי חזקה על שר האוצר וועדת הכספים שיגיעו להסכמה מה צריך להחזיר. אין לי בטחון כזה כאשר ועדת הכספים מחוץ לתמונה. אם שר האוצר יצטרך להחזיר את ההיטל באישור ועדת הכספים, אז אנו בידיו. אם שר האוצר יהיה חייב להחזיר את ההיטל, אלא אם ועדת הכספים תסחרר אותו - אז המחוקק הוא השליט ולא שר האוצר, ואני בעד זה שהמחוקק יהיה השליט בעניינים מהותיים של מסים.

היור"א. שפירא:

היום שער הדולר הוא 1500 שקל. אדם מסקיע בחו"ל ומשלם על הסקעתו 15%. נניח שאחרי אישור החוק יהיה פחות. אני יוצא מתוך נקודה שהשער הוא 1500 שקל ולא פלוס 15%. אני רואה את ההיטל כהיטל ולא חלק מהשער. נניח שלא היה היטל, נניח שאדם העביר דולר ששילם בעבורו 1500 שקל, והוא יחזיר אותו בעוד שלוש שנים, ואז שער הדולר יהיה 3000 שקל, הוא יקבל 3000 שקל בעד דולר. כאשר הוא מוסיף היטל של 15% הוא יקבל קבלה על היטל, וההיטל יהיה צמוד, אם יהיה פחות, הוא חייב לקבל את ההיטל צמוד.

י. ארידור:

אני אסביר את הנקודה. עקרונית נכון מה שאתה אומר, אבל יש מקרה יוצא מן הכלל. מה שמוצע פה היום זו נוסחה בלתי-פורמלית של האחדת שערים.

ואז נניח שעושים את הפיחות לא באופן אפקטיבי אלא רק על-ידי האחדת שערים. היום יש היטל של 15%, נניח שבאים ואומרים: מבטלים את כל ההיטלים ומעלים את הדולר ל-1800 שקל פלוס 15%. מבחינה כלכלית לא עשינו ולא כלום. למה מי שטילם את ההיטל יהיה זכאי לקבל גם את השער וגם את ההיטל? אם הפיחות הוא אפקטיבי, מגיע לו. אם הפיחות הוא רק פורמלי, לא מגיע פעמיים. ואיננו יודעים איזה פיחות יהיה. לכן הצעה של מר דמביץ אומרת: שר האוצר באישור ועדת הכספים, וזה הנוסח המתאים.

י. ברוך:

יש לי הצעה שתתקבל על דעת חברי הוועדה: אנחנו משאירים בסעיף שהחזר בתוך תקופת החוק, וכותבים: על אף האמור ההיטל יוחזר גם לאחר תקופת החוק, אלא אם קבע שר האוצר אחרת, באישור ועדת הכספים.

א. דמביץ:

זה מה שהצעתי.

ד. חיכוך:

מה זאת אומרת "אלא"?

י. ברוך:

מה ההבדל בין הצעתי ובין הצעת מר דמביץ? בהצעת מר דמביץ נאמר, ששר האוצר באישור הוועדה רשאי לקבוע שלא יוחזר. אני מציע שבחוק יכתב: יוחזר, אלא אם שר האוצר, באישור ועדת הכספים, קבע אחרת.

י. ארידור:

אני חושב שזה מתקרב מאד להצעת מר דמביץ. אם להשאיר את המלה "אלא" או מלה אחרת, אני מציע להשאיר זאת למר דמביץ.

היו"ר א. שפירא:

אני מעמיד להצבעה את הצעת מר ברוך, שבחוק יכתב: ההיטל יוחזר, אלא אם שר האוצר, באישור ועדת הכספים, קבע אחרת. אם להשאיר את המלה "אלא" או להחליפה במלה אחרת, יחליט היועץ המשפטי לוועדה מר דמביץ.

ה צ ב ע ה

הצעת הממונה על הכנסות המדינה י. ברוך לסעיף 13 נחקלה

היו"ר א. שפירא:

אני מעמיד להצבעה סעיף 13 בתיקון שנחקבל.

ה צ ב ע ה

סעיף 13, בתיקון שנחקבל, אושר

י. ברוך:

עכשו צריכה הוועדה לאשר את התקנות.

היו"ר א. שפירא:

אדוני היושב ראש, בחוץ יושבת ומחכה משלחת.

י. ברוך:

המשלחת באה לענין הפטור המותנה לבתי מלון. יש לבו תקנות כוללות של החוק, שלפי מיטב ידיעתי, ואני מקווה שאני אומר זאת נכון, הדיון בהן נסתיים וצריך רק להצביע עליהן. הואיל

והזהלת שהחוק יובא לקריאה שנייה ולקריאה שלישית אחרי שיאושרו תקנות אלו בוועדה, אני חושש שאם חטמע עכשו הוועדה את חברי המשלחת בנושא הפטור המותנה לבתי המלון, יארך הדבר שעתים ולא נגיע להצבעה על התקנות.

י. ארידור:

אני רוצה לומר בתוקף תפקידי כממלא מקום היושב ראש, שבראשית הישיבה שמענו משלחת של חברות הסרטים שהביאה השגותיה לגבי חוק ההיסל והטלת ההיסל על חברות הסרטים, והמדובר הוא בכמה מאות אלפי דולרים. מי שבא בראש המשלחת הוא מי שהיה יועצו הצבאי של בן-גוריון במלחמת השחרור אחרי שקולונל מרכוס נהרג. כיום הוא סגן הנשיא העולמי של חברות הסרטים האמריקאיות. בין היתר הסביר איך מפיצי הסרטים נלחמים בחרם הערב. אני מציע שכאשר הוועדה תסקול את הפנייה, תסקול אותה בכל מידת הרצינות.

צו מס קניה על טובין (תיקון מס' 66), התשמ"ה-1985

היו"ר א. שפירא:

אנו נשמע עתה את מטלחות החעשיינים והמלונאים המבקשים להביא הערותיהם והשגותיהם לצו מס קניה על טובין (תיקון מס' 66), התשמ"ה-1985, שענינו ביטול הפטור המותנה לבתי מלון.

רשות הדיבור למר מיכאל פדרמן.

מ. פדרמן:

אדוני היושב ראש, אנו מופיעים כאן היום על מנת לבקש, שהוועדה לא תאשר את הצו המונח לפנייה לביטול הפטור המותנה על יבוא ציוד לענף המלונאות. פטור זה קיים בענף המלונאות למעלה מעשרים שנה. ההגיון שמאחורי הפטור הזה, שהיה בזמנו ותקף גם היום הוא, שענף המלונאות הוא ענף מייצא, והמוצרים שעליהם יש פטור מהוים בענף מייצא זה בורמים שהם או מלאי או חמרי גלם או ציוד ובתעשייה המייצאות גורמים אלה פטורים ממכס או על-ידי פטור מותנה, או על-ידי החזר. כלומר, אם חברת טכסטיל מייבאת בד על-מנת לייצר חולצות שהיא מייצאת לחו"ל, היא מקבלת את הבד ללא מסים.

ד. תיכון:

ואם היא מייבאת ציוד למפעל?

מ. פדרמן:

בתעשייה רוב הציוד במכס ובמס קניה שואף לאפס. בענף המלונאות, היות והמוצרים שלנו נחשבו ללוקסוס בחקופה שהמונח לוקסוס היה מקובל - ראה חרסינה שנחשבה ללוקסוס, ראה שטיחים שנחשבו בימים עברו של צנע ללוקסוס - עליהם יש עד היום שיעורי מכס ומס קניה גבוהים מאד.

יש סיבה כפולה לפטור את ענף המלונאות, כי בתעשייה פוטרים, ובצדק, את רוב הציוד המקביל ממכס. לדוגמה - שולחן עבודה ביטאסבסט - ואני לא פחות תעטיין מאשר מלונאי - פטור ממכס ובמלון אינו פטור. אני טוען שהשולחן במלון, המוכר קפה ועוגה, מכניס דולרים באותה מידה ששולחן העבודה ביטאסבסט. כל הכלכלנים שבינינו, אם נשים יד על הלב, נודה שאותו שולחן הוא גורם ייצוא. אם נעבור מהגבעה הזאת לגבעה השנייה בה למדנו כלכלה, היינו מסכימים ששולחן האוכל שמוכר קפה ועוגה במטבע חוץ תורם כמו השולחן באלרן ובחידרן.

מ. בר-און:

במה היה מותנה הפטור בעבר?

מ. פדרמן:

במובן זה שהמלון היה צריך להיות מלון מייצא, זאת אומרת מרוויח דולרים, לפי איזו פרופורציה ובעובדה שהמכס יכול וצריך לפקח, שהמוצר לא יצא מכתלי המלון. כלומר, טלוויזיה הייתה נרשמת, ואם היה חלילה המלונאי מוכר אותה, היה עובר עבירה פלילית והוא היה מואשם בפלילים.

ח. רמון:

מה טיעור הייצוא שמקנה פטור מותנה?

מ. פדרמן:

25%.

מזה שנים שלטונות המכס רוצים לבטל את הפטור המותנה, מבחינתם אולי בצדק. לטלטונות המכס הרבה יותר לפקח על הפטור מאשר לגבות את המכס. אומר מנהל המכס שהיחס הוא 1:8.

מ. ברקת:

אני מציע שכל אחד ידאג לעצמו.

מ. פדרמן:

שלטונות המכס טוענים מזה שנים שהם רוצים לבטל את הפטור. באוגוסט השנה, בהתבסס על שני טיעונים - הטיעון האחד, שרצוי וצריך להגן על התעשייה המקומית, והטיעון השני כאילו המלונאים בעיסקת-החבילה קבלו חוספת ביטוח שער, דבר שאינו נכון - משרד האוצר ביטל חד-צדדית, ללא תיאום אתנו, ללא כל התייחסות אלינו, את הפטור המותנה. ובגלל הפגרה עברו מאז פרסום הצו למעלה מ-60 יום, אך כיוון שימי הפגרה אינם מובאים בחשבון, עדיין אנו במסגרת 60 הימים שהוועדה מתבקשת לאשר את הצו.

היו"ר א. שפירא:

הפטור הוא רק לבתי-מלון חדשים?

מ. פדרמן:

להפך, לגבי בתי-מלון חדשים הגענו להסדר עם משרד האוצר. שם הפטור הומר בהסבון חד-פעמי.

היו"ר א. שפירא:

מה שמבטלים זה דבר הקיים רק לגבי מלונות קיימים?

מ. פדרמן:

כן. אני הוא זה שניהלתי את המו"מ על כך עם השר הורביץ בהיותו שר האוצר. ממוצע ההסבון שהיו צריכים לקבל היה 16%, מסיבות פוליטיות הוא נקבע ל-12%. אנו עומדים לסיים הקמת מלון גדול בחיפה, מלון של 200 חדרים, וההסבון הריאלי - בגלל בעיות האינפלציה - הוא 8% במקום 16%.

ועכשו אני רוצה לחזור לטיעון שלי. באותה הזדמנות של עיסקת-החבילה טענו שענף המלונאות מקבל תוספת הכנסה, זה דבר שאינו מדויק. ענף המלונאות מקבל ביטוח שער כמו התעשייה. נכון שלא קבלנו את שמירת הרווחיות. וכל מה

שקרה באותו לילה הוא, שנקבע שענף המלונאות ימשיך לקבל את ה-11%. היות ולתעשיינים בטלו חלק מסבסוד האשראי, ולמלונאות לא היה סבסוד אשראי, אמרו: המלונאות קבלה תמריץ. לתעשייה ביטלו חלק מהתמריץ דרך האשראי, ובא מי שאמר: מצב המלונאות השתפר. זה היה שיקול, שלדעתי לא היה מוצדק, הוא היה מוטעה.

השיקול השני היה לתמוך ולעזור לתעשייה המקומית. בחלקו יש צדק בטיעון זה, ואני אומר זאת כמלונאי. היו מקרים שענף המלונאות יכול היה לייבא כסא פטור ממכס. אבל התעשיין עבור חמרי הגלם לייצור אותו כיסא שילם מכס.

ד. תיכון:

למה גרם הדבר?

מ. פדרמן:

זה גרם לייבוא מיותר. זה נכון לגבי רהיטים.

באה התעשייה וביקשה משלטונות המכס לתת לה הגנה הוגנת. אפשר היה

לבוא ולומר לתעשייה: יצרן הריהטים יקבל אותו פטור. היו יכולים למצוא דרך אחרת של החזר. מה באו ועשו? הלכו ושפכו את המים עם התינוק. אמרו: מבטלים את הפטור ממכס ומס קנייה על הכל. ואז מה קרה? ביטלו פטור ממכס על מוצרים שאינם מיוצרים בארץ.

ד. תיכון:

למשל, על מה?

מ. פדרמן:

על מערכות מיזוג אוויר דיזל גנרטור של 200 קילוואט. מערכות כאלה אין מייצרים בארץ. אפשר לטעון שגם טלוויזיות אין מייצרים בארץ.

ד. תיכון:

ומה על "אמקור" ו"תדיראן"?

מ. פדרמן:

אמרתי שלא מייצרים, לא אמרתי שלא מרכיבים.

א. ויינסטיין:

כמה גנרטורים כאלה קונים?

מ. פדרמן:

קונים אחד אחד לכמה שנים.

רבותי, על מה מדובר? על 3-9 מליון דולר בשנה; 10 מליון זה 4% ולגבי הרווח, בשורה האחרונה, זה הרבה מאד. וכך קרה דבר מוזר, שייקרו לענף המלונאות את הייבוא בלי שהגנו על התעשייה המקומית.

אני רוצה לחזור ולומר: היו שתי סיבות שבגללן - כך נאמר לנו - בוטל הפטור אחרי 25 שנה ללא התיעצות אתנו: האחת - להגן על תוצרת הארץ מצד אחד, והיות ומצבה של המלונאות השתפר, זוהי הזדמנות לספר את תקציב המדינה, מצד שני. טענתי שזה לא מוצדק שמצב המלונאות השתפר. טענתי שמבחינת המשק הלאומי אין זה צודק להגן על תוצרת הארץ שאינה תוצרת הארץ. היתה הזמנה של מלונות דן בחדירן של מיני-ברים בסכום של 100,000 דולר, והמחיר עלה ל-160,000 דולר. ייקרו את המיני-בארים ב-60%. ואני יכול לתת דוגמאות רבות שעל-ידי ביטול הפטור, ייקרו לתעשייה המקומית. כלומר,

אני היצואן צריך לשלם היום יותר ואף אחד אינו נהנה מזה, רק תקציב המדינה.

כל ביטול הפטור הזה יכניס לשלטונות המכס 5, 8-7 מליון דולר, כאשר 2-1,5 מליון דולר הם מכס על ייבוא, 3 מליון דולר מס קנייה על יבוא ו-2,5 מליון דולר מס קנייה על תוצרת הארץ, שמייקרים ליצואן.

לדעתי, צעד זה אינו נכון מבחינה כלכלית. לדעתי, אינו צודק לגבי ענף שהוא בין המובילים בייצוא עם ערך מוסף גבוה, והוא עלול לגרום להאטה מסויימת בחידוש הנכס הלאומי שנקרא בחי-מלון שהוטקעו בו הרבה מיליארדי דולרים.

ד. תיכון:

זה ייקר את הלינוח?

מ. פדרמן:

איש חשוב בכלכלה הישראלית הציע לנו: תוותרו ובעלו את המחירים. אבל ההפך הוא הנכון, אם אני מוכיח שהדבר הזה מהווה 4% מהמחזור של הענף -

י. ברוך:

המחזור הוא 400 מליון דולר, מזה 250 מליון דולר ייצוא. לכן זה 2% מהמחזור.

מ. פדרמן:

כן, וזה הרבה מאד כאשר הרווח בענף הוא כנראה 3%.

י. פפושדו:

אני רוצה לעמוד על הנקודה של תוצרת הארץ. יש הגנה על תוצרת הארץ. לא כל מי שקיבל פטור הלך וייבא מה שהוא רוצה, אלא יש מחסור רציני ולגבי כל רשיון ייבוא הוציאו למלונאי את המעיים עד שאישרו לו. הרשיון ניתן רק כאשר הוכח שניתן לקנות אותו מוצר בארץ בתוספת מחיר של 30%. זאת אומרת היה מי שדאג לתוצרת הארץ.

היו"ר א. שפירא:

אני יודע על 10%.

י. פפושדו:

דבר שני, אנחנו מתחרים בשוקי העולם. ואני רוצה להגיד לוועדה המכובדת, שענף המלונאות מוכר 80% מהבאלק לחיירים במחירי דמפינג. לא יתכן שענף המלונאות מחר בבקר לא יוכל להתחרות באגן הים התיכון. אין מדינה בעולם בה המלונאים רוכשים ציוד שמוטלים עליו מסים כאלה. אינני מכיר מדינה שהמכס על שטיחים בה הוא 30% ועל מזגנים 60%.

היו"ר א. שפירא:

אינני רוצה להשיב לך כי אני בעל-עניין. אבל אם אתה צודק לגבי יתר הפריטים כמו לגבי שטיחים, אינך יודע על מה אתה שח. אני אוכיח לך, שבחי-המלון קונים אצלי ב-12 דולר, ומה שאמרת 30, אפשר לקנות גם ב-10 וגם ב-80, חלוי אם זהב, כסף או נייר.

י. פפושדו:

אני מוכן להוכיח לך במספרים ובסוגי שטיחים. על כל פנים לא יכול להיות שענף יתחרה בעמיתיו בחו"ל בתנאים לא שווים. אין מדינה בעולם שבה

י. פפוסדו

יש מסים כל כך גבוהים על ציוד לבתי המלון. ואני חרד לענף המלונאות. אני מוכן להזמין את חברי הכנסת לסייר אתי במלונות. אנו מנסים לשכנע את המלונאים לשפץ את המלונות וזה אינו עוזר, ואז המלונות הופכים לאכסניות נוער.

הענף לא רק מכניס 250 מליון דולר, הוא גם קטליזטור לעוד 750 מליון דולר.

ודבר אחרון - בעבר היינו מקבלים תקציבים לטיפוץ בתי המלון.

היו"ר א. שפירא:

מאיזה משרד?

י. פפוסדו:

מהחברה לפיתוח התיירות.

י. ברוך:

אלו היו הלוואות.

י. פפוסדו:

באנו לייר האוצר וביקשנו שיקצה לנו 50 מליון דולר, לא מסובסדים, במחיר ריבית יורו-דולר פלוס 2%, ולא נענינו. גם אין כסף, גם זורקים את המלונאים לשוק לקבל כסף ועכשו גם ביטול הפטור. אם יש כוונה לחסל ענף המלונאות - תגידו זאת.

י. מצא:

אתה מוכן להחיל את זה על חלק מהפריטים, על רהיטים ועוד פריטים?

י. פפוסדו:

באנו למכס ואמרנו: אנחנו מכירים את הבעיות האדמיניסטרטיביות שלכם, בואו נשב, נצמצם את הדרישות שלנו ונעשה זאת קל. אבל עקרון אחד חייב להטמר, שבת-המלון יוכלו לשפץ את עצמם בעתיד במחירים שהיו נהוגים. כבר היום יש יתרון לתוצרת הארץ.

י. מצא:

מה לגבי רהיטים?

י. פפוסדו:

הם מתאימים את מחיר המוצרים שלהם למחיר המוצרים בחו"ל פלוס מס.

היו"ר א. שפירא:

בארצות-הברית בתי המלון פטורים ממסים?

י. פפוסדו:

אין מסים.

היו"ר א. שפירא:

אני רוצה לתמוך בכם, ולא איכפת לי אם חקנו שטיחים, אבל אני יודע, שאם אני רוצה למכור שטיח למלון בארצות-הברית, יתנו לי להכניס שטיח בלי מסים? יש 25% מס.

י. פפוטדו:

אבל יש ייצור גדול של שטיחים בארצות-הברית.

י. מצא:

ויש הגנה על הייצור המקומי בארצות-הברית.

היו"ר א. שפירא:

אם יצרן באמריקה רוצה למכור מוצר לטוק המטותף, אני בטוח שהוא צריך לשלם מס.

ח. קופמן:

המסים שם נמוכים.

היו"ר א. שפירא:

מר פפוטדו אמר שהוא רוצה תנאים שווים לאלה של בתי המלון בעולם, ויש צדק בזה. אני רוצה לדעת, יצואנים מארצות הטוק המטותף משלמים מכס כאשר הם מייצאים לארצות-הברית? אם רוזנטל מייבא קרמיקה מאיטליה או מבלגיה, הוא חייב במכס.

ח. קופמן:

המכס שם נמוך מאד.

היו"ר א. שפירא:

אינני נכנס עכשו לשאלת גובה המסים. אני רוצה לדעת אם בארצות הברית או בגרמניה יש מלון שאינו משלם מכס על ציוד.

י. פפוטדו:

הם אינם צריכים לייבא, כי ארצות-הברית היא מדינה גדולה המייצרת את מוצריה במחירים נמוכים. יש להם קטלוגים מפורטים. אתה רוצה לקנות שטיחים או רהיטים, יש להם 20 בתי-חרושת המייצרים שטיחים ורהיטים במחירים זולים. אנחנו מייבאים מארצות-הברית מערכות קירור.

ד. תיכון:

עכשו, במסגרת אזור הסחר החפשי, זה יהיה פטור.

קריאה:

לא ממס קנייה.

י. פפוטדו:

גם בגרמניה המחירים הבסיסיים נמוכים.

היו"ר א. שפירא:

עכשו נשמע את נציג התאחדות התעשיינים, מר שמאי.

א. שמאי:

לנו, התאחדות התעשיינים, אין שום דבר נגד בתי-המלון. יש נקודות שעליהן יש הבנה בינינו ויש נקודות שעליהן יש חילוקי דיעות בינינו. איננו מקבלים את האמירה שיובאו רהיטים מפני שהתעשייה המקומית עושה ייצוא של עשרות מליוני דולרים, אינה מספקת את הריהוט. לדעתי, הדבר נובע בחלקו מהעיוות שהסביר מר פדרמן.

מ. סטריט:

כמה מסים מוטלים על אותו ציוד בחו"ל?

א. שמאי:

חילוקי הדיעות עם בתי-המלוך הם לגבי אותם מוצרים, שלדעתנו, אפשר לקנות אותם בארץ והמלונאים העדיפו לקנות אותם בחו"ל. יש מלונות שיש להם מדיניות שכלי קרמיקה הם מעדיפים לייבא. בשיטה הקודמת היתה העדפה לייבוא כלי קרמיקה.

ד. תיכון:

זה הכריח אתכם להתייעל.

א. שמאי:

יש הרבה דרכים להתייעל. לכן אני אומר, שיש למנוע מצב שמצד אחד ייבאו ציוד ב-7-8 מליון דולר בגלל הפטור ומצד שני אני אומר, שביטול מוחלט של הפטור אולי הוא קיצוניות בכיוון ההפוך, ויחכן שהוא יגרום למצב שבתי המלוך יחדשו את הציוד שלהם בקצב אסי יותר ומכך תיפגע התעשייה המקומית.

לכן ישבנו עם התאחדות בתי-המלוך בחודש האחרון וניסינו לגבש הצעות מקובלות. היו לנו שיחות גם עם המכס, ולדעתי אפשר למצוא פתרון מוסכם.

היו"ר א. שפירא:

חברי הוועדה הרוצים להציג שאלות למשלחות, בבקשה.

א. אבוהצירא:

אני רוצה לשאול, ויכול להיות שהשאלה נובעת מחוסר ידיעה: הוצאה על רכישת ציוד נחשבת להשקעה?

י. ברון:

זו הוצאה.

א. אבוהצירא:

אם אני מבין נכון, הוצאה על החלפת ציוד נחשבת להוצאה ויש עליה פחת, ועל כן בין כה וכה אין משלמים עליה מס כמו על כל הוצאה. האם זה נכון?

ד. תיכון:

על-פני הדברים המלונאים היו צודקים בימים כתיקונם. כאשר מדובר על פטור לציוד, אין ספק שהם די צודקים. לכן המבחן היחיד הוא, האם אפשר להגיע להסכם שלגבי חלק מהמוצרים ינתן פטור ולגבי חלק אחר לא ינתן פטור.

האם אתם, רבותי, אינכם סבורים, שבעבר היה בזבוז משווע בנושא זה שכן נרכש ציוד שלא היה צורך בו בגלל המחירים הזולים, וכך בזבוז מטבע חוץ ותוצרת הארץ יצאה נפגעת?

אנחנו נמצאים בחקופה של גידול באבטלה, ואנחנו רוצים לשמור על התעשייה המקומית. לכן שאלתי היא, האם תהיו מוכנים ללכת לפשרה בנושא, שחלק מהפריטים לא ינתן עליהם פטור ועל חלק ינתן?

מ. טרית:

לי ברור שיש פה אי-הבנה מהו לב הבעייה. נניח שהיו מסאירים את הפטור הזה בעינו, האם זה המרכיב הקובע כושר התחרות של ענף המלונאות בישראל? האם אין מרכיבים אחרים הקובעים כושר התחרות שלכם?

אני שמעתי מכמה מלונאים שאני מכיר, שהתנאים של היצרנים המקומיים מבחינת האטראי ומועדי האספקה של הציוד, ההפרש ביניהם ובין החנאים הניתנאים לציוד המיובא הוא כל-כך גדול, שגם אם יבוטל הפטור ייבאו ציוד מכל העולם ותיפגע התעשייה הישראלית. לכן אתם צריכים להגיע להסכמה ביניכם.

י. מצא:

אדוני היושב ראש, ב-14 ביולי השנה פניתי בנושא זה לשר התעשייה והמסחר ולשר החיירות, בהקשר למקרה של מלון מסויים, מהגדולים בארץ, שבאותם ימים קטר עיסקה עם ספק באיטליה על יבוא ריהוט במליון דולר, כאשר תעשיית הרהיטים בירושלים עומדת כמעט לפני התמוטטות. התפלאתי לשמוע כאן שאומרים לי כי שר החיירות לא תומך בצו והוא בעד השארת הפטור. אני חושב שהיפוכו של דבר - שר החיירות תומך בהגנה על התעשייה הישראלית. ואני לא אדבר בשמו. אבל קבלתי ממשרד החיירות את החשובה הבאה: "אנו סבורים שאין למסור עבודות לגורמים בחו"ל - - -"

ח. רמון:

להם יש בודאי מכתב נגדי.

ד. תיכון:

לגבי בתי-המלון החדשים לא מסתנה שום דבר.

י. מצא:

אני יודע. אני נחתי דוגמה של בית-מלון חדש. אני שאלתי את מר פפושדו מה לגבי ענף הרהיטים, ולא שאלתי את הטאלה כדי להתייחס רק לפריט מסויים. אני חושב שהמוצא צריך להיות העקרון של הגנה על תוצרת הארץ. לא יחכן שימשיכו ייבוא רהיטים בכמה מליוני דולרים. הוא הדין לגבי פריטים נוספים שטיפלתי בהם ואינני רוצה להזכיר אותם.

הימים אינם כתמול שלשום. אנחנו יודעים מה מצב התעשייה בארץ. ואני נמנה על החומכים בענף המלונאות. אני חושב שזה ענף שדרכו אפשר להציל את הכלכלה בארץ. אבל יחד עם זאת, איננו יכולים להרוס חסות תעשייתיות.

י. כהן:

מה הייבוא הכולל בענף המלונאות שמרכיב המס בו 7-8 מליון דולר?

י. ברון:

8 מליון דולר.

י. כהן:

מהו היקף הייבוא.

פ. ברקת:

8 מליון דולר זה הייבוא.

י. כהן:

האם לא נראה לכם פישוט ההליכים שעליו דיבר מר פפושדו? האם לא כדאי להגיע להסדר כולל על פריטים מסויים, כאשר השוט הוא גם בידי משרד האוצר וגם בידי משרד התעשייה והמסחר לבוא ולומר: אם יצרן מקומי נפגע - לא ינתן הפטור?

ח. קופמן:

הבעייה אינה קלה, כי למטלה אין מדיניות ברורה בנושא. לדוגמה, בתעשייה כל הציוד פטור ממכס - - -

ד. תיכון:

לא כל הציוד.

ח. קופמן:

כל הציוד פטור. אין מדיניות ברורה בנושא זה כמו בהרבה נושאים

אחרים.

י. ברוך:

השאלה מופנית אלינו?

היו"ר א. שפירא:

שאלות לאוצר אנו נוהגים לשאול שלא בנוכחות האורחים.

ח. קופמן:

מה פטור ומה אינו פטור, האם הפטור נובע משיקול כלכלי או משיקול אחר, זה פרוץ. תלוי מי עומד מאחורי העניין, תלוי מה מידת הלחץ המופעלת. גם בתעשייה יש וקבוצה אחת עומדת מול השניה.

היו"ר א. שפירא:

כל בתי-המלון הם לקוחות שלי, ואני רוצה שתדע: מלונות דן, גם כאשר היה פטור על ייבוא, לא היה מקרה שלא קנו אצלנו.

ח. קופמן:

השאלה היא האם למלונאות יש סטטוס כמו לתעשייה, או שאנחנו אומרים: זה ענף לוקסוס ואתם צריכים להתחשבן אחרת? בשנתים האחרונות ענף זה התחיל להכניס דולרים. לפני שנתיים היו לי ספיקות בעניין זה. השאלה היא, האם אנחנו רוצים לראות בענף זה יצואן, אם כן, צריך להתייחס אליו בהתאם, או שהמדינה תאמר למנהל המכס: יש למדינה הרבה צרות, אנחנו לוקחים מכאן ומעבירים לשם. אני אינני רואה כאן את אנשי אגף התקציבים, אני רואה רק את אנשי המסים. אינני רואה את האנשים שנותנים לכם, כי בתחשיב שלכם משהו השתבש. מדובר במוצרים אדירי מס. ואנו יודעים שיש מלונות בישראל שבהם הסטיח אינו שטיח והמגבת אינה מגבת, והם נמצאים במצב חמור.

אני רוצה לשאול: האם אפשר לפצל רשימת הפריטים? אינני מאמין שאפשר להחזיק במלון טלוויזיה שאינה במצב תקין. זה מרגיז את התייר, כאשר אינו יכול לשמוע ולראות חדשות, בפרט במדינת ישראל. טלוויזיה איננה דבר שאפשר למכור או להבריח. לגבי ריהוט וסדינים יש פתרון. ולכן הדרך צריכה להיות משולבת - פטור מצד אחד ופיקוח מצד שני.

אינני יודע מדוע תעשיין יכול לקנות מכונות במדינה הנותנת סבסוד אדיר באסראי לעשר שנים ומדוע מלונאי אינו יכול לקנות ציוד באסראי לעשר שנים, כאשר למעשה הרכישה היא ללא חסלום. באיזה מקום צריכה להיות מדיניות ברורה. מדוע אנף אחד מקבל סבסוד וענף אחר אינו יכול לקבל סבסוד.

היו"ר א. שפירא:

חבר-הכנסת קופמן, דברים אלה מקומם בדיון פנימי של הוועדה.

ד. תיכון:

מדוע הוא אינו יכול לומר אותם עכשו, מפני שמר ברוך אינו רוצה?

י. ברוך:

כן, כי יש לי הרבה מה לומר ואני יכול לסתור בקלות כל הדברים

שנאמרו.

ח. קופמן:

אסראי ספקים בחנאים נוחים קיים היום בכל העולם, וצריך להתמודד

עם הבעייה.

ח. רמון:

מר פדרמן, יש הבדל בין מוצר שהתעשייה מוכרת ובין המוצר שהמלונאות מוכרת. על מקור, לדוגמה, יש הרבה מסיים. על לינה בבית-מלון יש רק מס אחד, מס ערך מוסף.

מ. ברקת:

התיירים פטורים ממס ערך מוסף.

ח. רמון:

אני מדבר על ישראלים.

בהנחה שאתה רוצה להיות שווה לתעשייה, ואני רוצה שתהיה שווה

לתעשייה, אתה צריך לזכור, שמהפטור שהמדינה נותנת לתעשייה על המוצרים שלה, היא גובה ריבית דריבית, כי על רוב המוצרים של התעשייה מוטל מס כבד. על המוצר שאתם מוכרים לא מוטל מס. אילו אמרת שהמלון עושה 100% ייצוא ואתה רוצה להיות שווה לייצואן, הייתי אומר: בהחלט. אבל אתה רוצה להיות שווה לייצואן גם כאשר אתה עושה רק 25% ייצוא. התעשיין מקבל פטור על חמרי הגלם למוצר שהוא מייצר, אבל על המוצר הזה, נניח המקרר, אני מטיל 100% מס. כלומר אני גובה את המכס בריבית דריבית. המלונאי, התוצר שלו הוא לינה שעליה מוטל רק מס ערך מוסף בשיעור של 15%.

התעשיין קונה מכונה או שולחן סרטוט והוא מייצר מקרר.

מ. פדרמן:

לגבי מקרר - כן, לגבי אטריות - לא.

ח. רמון:

הממוצע של המסים העקיפים בישראל הוא להערכתי הרבה יותר מ-15%. אתה רוצה להיות שווה לתעשייה, אני מסכים. אני מציע שיימסך המצב הקיים ואני אטיל על המוצר שאתה מוכר לישראלים - - -

י. פפוסדו:

בתנאי שתיתן לי הגנה על תוצרת הארץ.

ח. רמון:

אני לא נותן לך הגנה על תוצרת הארץ?

י. פפוסדו:

לפני שנתיים המדינה נתנה לכל אחד שנסע לחו"ל 3000 דולר.

ח. רמון:

זו היתה מדיניות לא נכונה. שינו אותה. לפני שנתיים קבלת את הפטור, עכשו המצב מסתנה.

י. פפוסדו:

זה הטיקול?

ח. רמון:

לא זה הטיקול. אתה מקבל פטור ומוכר לינה לישראלים בלי מס. אתה רוצה להיות שווה לתעשייה, אני רוצה להטיל על המוצר שלך את ממוצע המס שמוטל על התעשייה. כאשר אתם מדברים על התעשייה, חשבו את הדברים מבחינת המיסוי. אני אומר שהשוואה לתעשייה מבחינת המיסוי אינה מדוייקת.

באשר לנושא עצמו, המכס אינו רוצה לדבר על כך, אבל היו מספיק ספורים על ניצול לרעה. על סקלטי טלוויזיה אפשר לפקח, אבל על מזלגות? כאזרח ישראלי אינני רוצה שפקח של המכס ישב ויספור מזלגות בבתי-מלון, אפילו כל בתי-המלון הם ישרי, הגונים, מלאכים. יש הרבה מוצרים, בעיקר צלחות ומזלגות, שלגביהם המצב אינו סביר. יש טענות שהדבר מנוצל לרעה. אינני רוצה להכנס לזה, אבל היו הרבה סיפורים.

המצב הנוכחי אינו יכול להמשך. אתם יודעים מה מעיק עליכם ומה בעייתי מבחינת ההגנה המופרזת, שבו עם המכס ותגיעו לסיכום על הדברים שאין לגביהם מחלוקת, פריטים שאינם מיוצרים בארץ. יכול להיות שהיתה לכם מחשבה, שבוועדה זו תוכלו לזכות בכל הקופה. אם עכשו אתם יודעים ומבינים שאתם צריכים להגיע להבנה, שבו עם המכס בצורה אחרת, ותגיעו להסכנה.

כיוון שיש צדק במה שאתם אומרים לגבי חלק מהפריטים, כי אם אתם צריכים לייבא מערכת מיזוג אוויר מרכזית אחת לחמש שנים, אתם צריכים לקבל פטור, שבו עם המכס - - -

י. ברוך:

זה כבר היה.

ח. רמון:

אני מבקש מכם, שבו עוד פעם. אני אציע לוועדה שלא להחליט היום, ואתם תשבו עוד פעם. זו הצעתי ואני חושב שאפשר להגיע להסכמה.

היו"ר א. שפירא:

חבר-הכנסת ויינשטיין, אתה יושב ראש ועדת המסנה לעניני מסים, אתה רוצה להגיד משהו?

א. ויינשטיין:

אני אדווח במועד שייקבע על מה שהיה בוועדת המסנה. יש לי רק הערה אחת. לפני זמן מה ביקרתי במלון שהולך ומוקם בירושלים על אדמה שהיתה שייכת למשפחתי. רצייתי לראות איך מפקיעים אדמה ונותנים למלון - - -

ח. רמון:

מתי הפקיעו?

א. ויינשטיין:

ב-1967. הייתי במלון וראיתי חדר גמור ושאלתי: מה קורה עם הרהיטים, אמרו לי: מייבאים מחו"ל. שאלתי מדוע, אמרו לי: היינו בשלושה מקומות ואמרו שלא מוכנים לספק את המוצר באיכות המתאימה. בתי המלון מוכרים ייצוא ומוכרים מוצר שנמכר גם בחו"ל. לכן השאלה היא באיזו איכות - - -

י. ברוך:

תבקר במלון מוריה ותראה איזה רהיטים יש שם 15 שנה ועוד לא החליפו מגרה.

א. ויינשטיין:

אני שואל את נציגי התעשיינים, איך אתם מסתכלים על הבעיה. באופן עקרוני אני מסכים עם חבר-הכנסת מצא שצריך לתת הגנה לתוצרת הארץ, אבל יש בעיה של איכות ומועדי אספקה, שצריך להתמודד אתה.

היו"ר א. שפירא:

אני קשור עם ענף בתי-המלון 25 שנה, מיום שהקימו את בתי-המלון ממש אחד אחרי השני. ואני חייב לומר שלמרות שאני תעשיין, הקליינטים שלי אינם בתעשייה, אלא בתי-המלון. לכן קודם כל תקחו בחשבון שיושב כאן ידיד לבתי המלון.

במלון יש מאות פריטים שמייבאים, ואני לא אשאל: מה איכפת לך, הרי זו הוצאה מוכרת? הכוסות, הצלחות והציוד האחר זה חמר הגלם שלכם, ועל חמרי גלם התעשייה משלמת מס. יש לכם 400 מליון דולר ייצור, מזה 250 מליון דולר לייצוא. על השוק המקומי משלמים מס. מר פפוסדו קונה אצלנו.

י. פפוסדו:

בכל המלונות.

היו"ר א. שפירא:

אני יודע שהרווח בבתי המלון בא מניהול, והוצאה מוכרת טובה רק כאשר אתה מרוויח.

דבר אחד אני רוצה לשאול אתכם, וזה חשוב לדיון בוועדה - האם במקומות כמו מערב אירופה - ואני עשיתי ייצוא למלון הילטון בטהרן) או בארצות-הברית, לא נדבר על מדינות אפריקה, יש בתי-מלון שיש להם סטטוס לקבל פטור ממסים? מדוע אני שואל שאלה זו? כי אם דבר כזה מקובל בעולם, בארץ כמו שוויץ, לדוגמה, שבה חיים מתיירות, ועל בתי-מלון אין מכס, ולא חשוב מהו שיעור המכס, אתם הולכים על גשר בטוח.

מ. ברקת:

אפילו ממס ערך מוסף אין פטור.

היו"ר א. שפירא:

אני שאלתי אותם.

אני לא בא להציע על פריטים אלה כן ועל פריטים אלה לא, כי כל אחד ירצה שעל הפריטים שלו, יהיה פטור. אני חושב שענף המלונאות הוא הענף החשוב בארץ ולא צריך להשוות אותו לתעשייה, כי יש בו ערך מוסף יותר גבוה. אנחנו נשמע את המכס ונבקש את המכס להתחשב בענף ולהבין שהוא לא רק מכניס מטבע חוץ, אלא במצב הנוכחי של חוסר תעסוקה, מעסיק כמה עובדים?

י. פפוסדו:

25,000 עובדים.

היו"ר א. שפירא:

אנשי המכס הם יהודים לא גזלנים.

לכן אני רוצה לשמוע ממך פדרמן או ממר פפוסדו חסובה על שאלתי.

מ. פדרמן:

אני אנסה להשיב על-פי הסדר הכרונולוגי.

לשאלתו של חבר-הכנסת אבוהצירא, האמת היא שהדברים אינם שחור לבן, אולי אפור. חלק מהמכס ומס ערך מוסף הם הוצאה וחלק נזקף להסקעה. אין ספק שלגבי מלונות חדשים, שאינם משלמים מסים, כי הם אינם מוכרים עדיין או שהם בתחילת החקופה, הנושא הזה אינו אקטואלי. לכן השאלה, מדוע זה איכפת לכם, כי בלאו הכי אתם יכולים לנכות הוצאה זו - - -

י. ברון:

כולם מסכימים אתכם בנקודה זו.

מ. פדרמן:

שאל חבר-הכנסת תיכון, האם בשל הפטור, לא היה בזבוז בייבוא ציוד? אני חושב שבצורה כוללנית ולאור הפיקוח האדמיניסטרטיבי של משרד התעשייה והמסחר, שניסה להגן אדמיניסטרטיבית על הייצור המקומי, לא נעשו טויות ולא היה בזבוז. לא כל מלונאי ייבא מה שהוא רצה. היה עלינו פיקוח אדמיניסטרטיבי, ולכל רשיון שקבלנו היינו צריכים לנסות לשכנע את פ קידי משרד התעשייה והמסחר 3-4 פעמים.

לגבי אלמנט האשראי ששאל עליו חבר-הכנסת שטרית, אין ספק שהיום יש אלמנט שנותן יתרון לייבוא לעומת התעשייה המקומית, וזה האשראי. אין ספק שנושא זה חייב לקבל טיפול. כאשר אני משווה את עצמי לתעשייה, אני מתכוון לתעשייה המייצאת. ולגבי הייבוא והאשראי צריך להתייחס אלינו כמו אל התעשייה.

ח. רמון:

חלוי בהיקף הייצוא. מלון שעושה 25% ייצוא, יקבל 25% פטור. לא דברתי עם אנשי המכס, אני בטוח שהם יסכימו לכך.

מ. פדרמן:

היות ואני מכיר את המטרייה, אני חושב שההצעה של חבר-הכנסת רמון היא נכונה, אבל קשה לפקח על ביצועה. מדוע היא נכונה? כי ככל שמלון עובד יותר לייצוא הוא בדרך כלל בדרגה יותר גבוהה.

נאמר על-ידי חבר-הכנסת רמון כאילו אנחנו עמדנו על רגלינו האחוריות ולא היינו מוכנים להתפשר. למען ההסטוריה אני רוצה להגיד, שאנחנו הצענו למכס לשלם מכס על הכל ולהקים ועדה שתלמד את נושא מס הקניה, כאשר הכוונה להגן על התעשייה המקומית. זו הצעה בכתב שהגשנו למכס לפני חודש, והמכס דחה אותה. כלומר, לא הייתה קיצוניות של הכל או לא כלום. אנחנו מוכנים לפטור. אבל הפטור שהרגשנו שנושבת מהמכס הייתה כזאת שלא יכולנו לקבל. אם ההצעה היא שנשב עם המכס ונמצא פתרון בנוסח הדברים שהושמעו כאן, אני מוכן.

חבר-הכנסת יגאל כהן דיבר על פריטים.

ח. רמון:

אנחנו מדברים על סוגי פריטים.

מ. פדרמן:

לשאלתך, אדוני היושב, ברוב המדינות בעולם אין יחס מיוחד בנושא המכס ומס קנייה לבתי המלון, אבל אין צורך בכך, ברוב המדינות באירופה המכס ומס קנייה על מוצרים אלה הם נמוכים, הם שואפים לאפס. במדינת ישראל, בגלל העובדה שהמוצרים שאנו משתמשים בהם נחשבו בזמנו למוצרי מותרות, היה צורך להחיל עליהם פטור. אני כבר "קונה" את המכס של המדינה הכי יקרה באירופה על כל הפרטים.

י. ברון:

זה יחול על כל הענפים.

מ. פדרמן:

השאלה לא היתה מול ענפים אחרים. מול ענפים אחרים - אתה צודק. לכן גם אני בעד הגנה על תוצרת הארץ.

מר ברקת יוכל, אם ירצה, להביא דוגמאות שפה ושם מלונאי סרח,
 אבל לבוא ולטעון, שצריך לבטל את הפטור כי המלונאים סרחו מהנזים בעייה,
 והנושא מטמעותי, אני אומר לפרוטוקול, שעובדתית זה אינו נכון.

י. ברוך:

זה לא צריך להיות שיקול.

א. שמאי:

לשאלתו של חבר-הכנסת ויינשטיין לגבי כושר הייצור של התעשייה
 המקומית ומועדי האספקה, אם בא מלון ואומר שהוא רוצה להחליף תוך חדשים
 200 חדרי שינה, יכול להיות שהתעשייה המקומית אינה יכולה לעמוד בזה.
 יכול להיות שזה נעשה במכוון. אבל אם יש מערכת מחוכנת והתעשייה יודע
 שהוא יקבל הזמנה תוך 2-3 חדשים, הוא יכול להערך. ואם התעשייה תדע שיש
 לה שוק פוטנציאלי של בתי-המלון, היא תבנה את עצמה בהתאם.

היו"ר א. שפירא:

אני מודה לחברי המסלחת.

י. ארידור:

לפני ההצבעה על התקנות יש לי הערה.

י. מצא:

היום מצביעים על התקנות?

היו"ר א. שפירא:

היה דיון.

א. ויינשטיין:

את הנייר קבלנו רק עכשו.

היו"ר א. שפירא:

ביום ה' האחרון היה דיון על התקנות, ואני הודעתי שהיום נצביע.
 חבר-הכנסת ויינשטיין ביקש לראות את הצעת הממונה בכתב.

א. ויינשטיין:

יש לי הערות למספר סעיפים.

י. ארידור:

גם לי יש הערה.

ח. רמון:

השעה היא אחרי 13.00, אני מבקש לנעול את הישיבה. קבענו שהישיבה
 ביום ב' נמשכת עד שעה 13.00.

י. כהן:

מתי נצביע?

ח. רמון:

מחר בבקר.

י. ברוך:

אני לא אהיה, יהיה מנהל המכס מר ברקת.

ח. רמון:

אנחנו לא נעלב.

י. מצא:

שמענו את המשלחת בענין הפטור המותנה לרכישת ציוד בבתי מלון,
ולא אמרת מתי נמשיך בדיון ומתי נצביע?

היו"ר א. שפירא:

טרם שמענו חשובת האוצר.

ביום ב' אנחנו יושבים עד שעה 13.00. הייתי צריך לנעול את
הישיבה בשעה 13.00, אבל רציתי לעבור להצבעה על התקנות ההיטל על שירותים
מיובאים ונכסי חוץ, כי הממונה על הכנסות המדינה יוצא לחו"ל, ועל חוק
ההיטל ועל התקנות חייבים להצביע מחר במליאת הכנסת.

י. ארידור:

אני רוצה להעיר שתי הערות לסדר. ראשית כל, לגבי התקנות,
נכון שהדיון בתקנות נסתיים ביום ה', אבל לפי דעתי, יש זכות לחברים
להעיר הערות בהתאם למה שהתפתח בדיון היום.

הערה שניה, היות והבטחתי לחברת-הכנסת סולודר בפתיחת הישיבה
שתוכל להציע הצעתה לסדר-היום בסוף הישיבה, בשל המשלחת ששמענו בפתח
הישיבה, אני מבקש לאפשר לה להציע הצעתה.

י. ברוך:

בקשר לתקנות, אין כל בעייה, אפשר להביא אותן מחר. ויהיה כאן
מר ברקת. אני רק רוצה להודיע, שהיו עוד כמה פניות. פנייה אחת של יבואני
הסרטים ופנייה שנייה של משכירי רכב לתיירים ויכול להיות שיהיו עוד כמה
פניות. אני רוצה להודיע שתקנות אלו אינן סוגרות את השער. אני ביקשתי
ממשכירי הרכב שיגישו חמר ופנייה בכתב. אני אביא את הפניות לידיעת שר
האוצר. בין אם יהיה צורך לבוא עם תקנות נוספות, ובין אם נצטרך להסביר
מדוע אין מקום לקבל את הפניות, אני אעשה זאת עם שובי מחו"ל. ולכן אין
לעכב אישור התקנות.

ח. קופמן:

גם לגבי רכישת פיצויים מגרמניה?

י. ברוך:

הדברים אמורים גם לגבי ענין זה.

לגבי ביטול הפטור המותנה לבתי-המלון, כאשר יתקיים הדיון,

מר ברקת שמצוי יותר ממני בנושא, ישיב.

אני רוצה לציין רק שני דברים: האחד - בהתאם ללוח הזמנים
ה-20 בנובמבר הוא המועד האחרון שוועדת הכספים צריכה לאשר או לא לאשר
ביטול הפטור המותנה לבתי-המלון. שר האוצר ביקש שבמקרה והדברים לא יסוכמו
בהתאם להסדר שהוצע, יופיע לפני הוועדה. הוא ביקש למסור זאת בשמו לפני
ועדת הכספים.

והדבר השני - המלונאים הופיעו שלוש פעמים אצל שר האוצר,
שש פעמים אצלי ושבע-עשרה פעם אצל מנהל המכס, מר ברקת. יש הצעת הסדר
ובה כל הנושאים שהועלו. יש הצעה לבחור פריטים שיהיו פטורים כפוף
לאחוז מסויים - שר האוצר אומר 50% מהתפוקה של בתי-המלון לתיירים. עכשו
באו והלכו מחדש על כל הקופה, וזה מעורר מחשבה אם יש לקבל משלחות ולדון
אתן.

ח. קופמן:

מדוע ההסדר לא הובא לפני הוועדה?

י. ברון:

כי הם הודיעו לנו הבקר שהם מחכחים לו.

א. ריינסטיין:

יש לי הערה בנושא החברות להשכרת רכב.

י. ברון:

הרחבת התקנות על נושאים נוספים, כמו השכרת רכב, האוצר יתנגד

לה. ואם לא יאשרו את התקנות, לא יאשרו.

היו"ר א. שפירא:

רבותי, אני מצטער מאד. אנחנו סיכמנו עשרות פעמים, שלא יהיה דיון בוועדה בנוכחות המסלחות. כאשר מישהו רוצה לשאול שאלות מהותיות, בבקשה. אבל אין להביע דיעה בנוכחות המוזמנים.

ולמזונה על הכנסות המדינה אני רוצה לומר: סדר-היום של הוועדה אינו עמוס עד להגשת התקציב. אבל אנחנו לא ניטול את הדמוקרטיה מישיבות הוועדה. מתי הגיע חוק זה לוועדה? בשבוע שעבר. תקנות בכלל לא הוגשו, וסיכמנו שנצביע על החוק עם התקנות.

חוק זה דבר רציני, אי אפשר להגישו לוועדה שבוע לפני פקיעת תקפו של החוק הקיים. אמרתי זאת לשר האוצר ואחזור ואומר לו. ביום ה' התחלנו "לרוץ" בדיון על חוק זה, כי אחת נוסע לחו"ל ונותר שבוע עד לאישורו של החוק בקריאה שנייה ובקריאה שלישית.

י. ברון:

יש לכך פתרון. היום המחלקה המשפטית של מינהל הכנסות המדינה עובדת עם שלושה משפטנים. יתנו לי עוד שני משפטנים ואגיש הצעות חוקים לפני הזמן.

היו"ר א. שפירא:

בבקשה, יתנו לך.

י. ברון:

אני יודע שבמצב הקיים את החוק הבא אביא יום לפני פקיעת תקפו של החוק הקיים.

היו"ר א. שפירא:

הישיבה נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 13.15